

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLO) — POLITIKAI NAPILAP.

== Szerkesztőség és kiadóhivatal: ==
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 20.
Telefonszám 300.

Felolós szerkesztő:
KÓNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

== Megjelenik mindennap délután. ==
Előfizetési díjak: egész évre 60 K,
félévre 30 K, negyedévre 15 K.

A titkos szerződések és a párisi tárgyalások.

A párisi tárgyalások előhaladását erősen késleltetik a régebbi titkos szerződések, így elsősorban a londoni szerződés, amely Olaszországnak biztosít nagy területeket, továbbá egy másik titkos szerződés, amely a hadszász királynak ígérte Damaszkuszt. Egy másik titkos szerződés a csendes-óceáni német gyarmatokat felosztja Japán és Ausztrália között.

A franciák és az orosz kormány.

Bern, febr. 3. A francia kamara külügyi bizottsága a lyoni progres értesítése szerint 9 szavazattal 5 ellenében az orosz belső kormányval való tárgyalás ellen foglalt állást.

A berni szociálista konferencia.

Genf, febr. 3. A berni nemzetközi szociálista kongresszus hétfőn tartja első ülését Branting elnökletével.

A magyarországi nemzeti minisztérium feloszlása.

A magyar kormánynak az az elhatározása, hogy a nemzetiségi minisztériumot feloszlatja és az egyes osztályokat beolvastja a különböző minisztériumokba. Azt a politikai akciót, amely legfőbb tartalmát adta a nemzetiségi minisztériumnak, részint a külügyminisztérium, részint a miniszterelnökség veszi át.

Az orosz kormány és az antant.

Genf, febr. 3. A Daily Mail helsingforsi tudósítója táviratozza, hogy az antantnak a Berecz-szigeteken tartandó konferenciára szóló meghívását csak vasárnap vagyis az elküldés után három nappal tették közzé Péterváron. A meghívót a Vörös Ujság külön kiadásban közölte „A polgári osztályok általános kapitáléója” címmel.

Magát a szöveget nem közölte a lap, esupán Leninnek és Trockijnak Szinovjevhez intézett táviratát, mely a többek közt ezt mondja: Győzelmünk teljes. Wilson, Lloyd George és Clémenceau békét követelnek, fegyverszünetet ajánlanak és konferenciára hívnak meg bennünket. Jöjjen Moszkvába.

Nem bélyegzik le a cseh bankjegyeket.

Prágából jelentik: Olyan hírek terjedtek el, hogy közvetlenül később áll a bankjegyeknek 1-3 arányban való lebélyegzése. Más verzió szerint a cseh-szlovák állam új fizető eszköze fogja becsorélni a bankjegyeket.

Ezzel szemben illetékes helyen kijelentik, hogy minden ilyen híresztelés valótlan, mert a pénzügyminisztérium sem most, sem később nem tervezi a bankjegyek lebélyegzését.

Hogyan történik a háboruban okozott károk megtérítése?

Franciaország minden kárt megtérít károsultjainak.

A párisi „Le Journal”-nak Szabadkára érkezett legutóbbi száma beszámol a francia képviselőháznak a háboruban okozott károk megtérítése fölött tartott tanácskozásainak eredményéről. A képviselőház elfogadott több rendelkezést, melyek biztosítják azok érdekeit, kiknek a háboruban szétrombolt vagy megrongált javakra vonatkozóan jelzálogok, kiváltságos hitelük, szokvány- vagy szolgalmi joguk volt.

Ugy határoztak, hogy ha valamely vagyon osztatlan volt, jogos a kár megtérítésének követelése, hogy ha a tulajdonosok többsége azt kéri; a magán- és vallásos emlékeket ugy kell összeállítani, amint azelőtt voltak. A történeti vagy művészeti szempontból nevezetes épületeket, melyek a nemzet vagyionai, (például a rheimsi székesegyház) helyreállítják, még pedig úgy, hogy a romok megtartása vagy eltakarítása tekintetében egy bizottság határoz, amelyet művészekből, továbbá különböző minisztériumok és a két kamara tagjaiból állítanak majd össze.

A megrongált buterok, ágyneműk és ruhadarabok értékét megtérítik, — még pedig aggregényeknek 5000 frank erejéig; ha pedig a károsult nő vagy férjezett volt, 10 ezer frankig. Ezt az összeget még 3 ezer frankig emelik az első gyermek után, a két ezer frankkal minden további gyermek és az illetőnek a családjában a háboru alatt élő minden nem munkabíró egyén után.

Az elpusztult ipari felszerelést, állatokat, takarmányt, vetést és termést szintén megfizetik. Az élelmiszerek és mezőgazdasági termények árát is megtérítik a rombolás idejében levő érettség foka

szerint. Megtérítik a kereskedelmi felszereléseket is. De a kereskedelmi és ipari felszereléseket, illetve berendezéseket — a károsultnak csak abban az esetben térítik meg, ha újra fölveszi az üzemet; ha pedig ezt nem teszi, akkor azoknak az értéke egy közös alapé lesz, mely az illető vidék gazdasági fejlesztésére szolgál.

Az ugynevezett fényüzési ingó vagyionok értékét (fényüzési buterok, képek, szobrok, művészeti munkák) a vételár alapján készített becsülés szerint fizetik meg. — A vételárnál többet senki sem kaphat. Ha nincs vételár — akkor az előállításukhoz szükségeseltetett különböző tetek értékelése után állapítják meg a becsértéket.

A szellemi élvezetekre szolgáló tárgyak térítési értéke (zongora, harmónium, harfa stb.) nem haladja meg a 3000 frankot. Az elveszett francia állami értékpapír-cimkék és szelvények helyett a károsultak újakat kapnak. Másfeléért a kár idejében levő értékük után fizetik meg a térítést.

Coolidge Prágában.

Bécs, február 3. Coolidge, az amerikai tanulmányi bizottság elnöke, Prágába utazik. Coolidge három napig marad ott, tanulmányozni fogja a csehországi viszonyokat és Massaryk elnökkel is érintkezésbe lép.

A kiutasítási rendelet

3—4 napon belül megjelenik

(Saját tud.) Szabadka, febr. 5

A kiutasítási rendelet, amely a Szabadkára letelepedett idegeneket oly kellemetlenül érinti, értesülésünk szerint 3—4 napon belül megjelenik.

A bejelentő hivatal erre vonatkozó óriási anyagát már feldolgozták. A kiutasítási rendelet igen rövid időt fog engedni a kiköltözködésre, tehát jól teszik, ha az érdekeltek számolnak ezzel és a város elhagyására az előkészületeket már most megteszik.

Az ittmaradási kérelmeket a város lakossága érdekeinek a szempontjából igen szigorúan fogják elbírálni, mert a türethetetlen lelakáshányon csak így lehet valamiképpen segíteni.

Megkezdődött a város részére hízalt disznók átvétele.

(Saját tud.) Szabadka, febr. 4.

Az utóbbi időkben már nagyon nyugtalanok az azok a gazdák, akik a hatóság által a közéletmezés szükségleteinek a fedezésére lekötött sertéseket hízalták.

A város ugyanis szerződésileg kötelezte magát, hogy ezeket a sertéseket átveszi. A hatóság a sertések egy részét már át is vette de az átvételben egy kis fennakadás állt be, mert a sertések husát nem tudta elhelyezni.

Most, mint értesülünk az akadályokat sikerült elhárítani, és a még hátralévő sertések átvételét ismét megkezdték.

Az átvétel a Hartmann-féle husvágótelepen történik.

Itt említhetjük meg, hogy ez a telep már az újonnan alakult Szabadkai Vagóhid r.-t tulajdonába ment át és a sertések feldolgozását is az új vállalat fogja végezni.

Nem lesz villamosközlekedés.

A világitást is korlátozzák.

A szabadkai katonai parancsnokság tekintettel a nagy szénhiányra és a szénbeszerzés nehézségeire, arról értesítette a szabadkai villamos telep igazgatóját, hogy a villamos közlekedést beszünteti.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a szénhiány következtében sok fontos üzem, így például a vasút csak nagy nehézségek között tud áramot kapni, a katonai parancsnokság utasította Szvircsevics villanygyári igazgatót, hogy amennyiben szükséges, a város nagy részén szüntessék be a világitást.

A rendelkezés tekintettel a nagy világitóanyag hiányra igen súlyosan érinti majd a lakosságot, de be kell látni, hogy a körülmények kényszerítő hatása készítette a parancsnokságot a szigorú intézkedésre.

— **Bajor csapatok Japán részére.** Münchenből jelentik: Az ottani kaszárnyákban napok óta toboroznak fiatal katonákat Japán részére. Husz márka napi díjat, néha még többet is ígérnek a japán hadseregbe való belépés esetére.

Betörések Palicson.

— Az ottfelejtett bűnjelék. —

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, febr. 4

Az éjszakai félkék kalmárok még egyre nem akarnak nyugodni. Mivel Szabadkán a hatóság a legerélyesebb rendszabályokat hozta ellenük, áttették működésüket a kevésbé őrzött Palicsra, ahol többé kevésbé szabadon garázdálkodhatnak mivel az elhagyott területen könnyebben kijátszhatják az őrök figyelmét.

Legutóbb két nap alatt két betörés is történt Palicson. Tegnap feltörték ismeretlen tettesek a Bán villát, emelvényén ottan minden ott talált elvihető dolgot.

Tegnapelőtt viszont a Gotein villát látogatták meg, amelynek

kapuját felfeszítették s azon bejutva az egyik ablakot betörték. Az ablakon át behatoltak a szobákba, ahonnan szintén elvittek mindent és bizonyára viszontszolgát fejében ott hagytak két ráspolyt. Goteinéknek ez a betörés már a második pechjük. A forradalom első napjaiban kirabolták a dai üzletüket és lakásukat. Minden elvihetőt elvittek, a butorokat pedig összerombolták. Goteinék még most is Budapesten tartózkodnak.

Remélhető, hogy az ott hagyott bűnjelék nyomán a rendőrség elcsípi az éjjeli látogatókat.

Világitóanyaghiány Szabadkán.

Az általános szénhiány Szabadkán kezdő kétszeresen éreztetni hatását. — Eddig csak a fűtésnél volt erősen érezhető, de most már a világitásnál is. Azokban a városrészekben, ahol a villamosvilágitást nem a kábelvezetésekről kapják, négy nap óta nélkülözik a villamos áramot; elientében az eddigi mindegyik páros napon történő áramszolgáltatással.

Hasonló eset van a gázvilágitásnál is. Két nap óta sötétek Szabadka utcái, olyannyira, hogy az ember csak találmokra lépked. A lakásokban szintén általános a sötétség.

Ami a gáz és villanyvilágitási mizériákat illeti, abba már valahogy belenyugodott a város polgársága, mert szerezhetett ha drága

áron is, más világitó eszközt. — Most azonban más baj is fenyeget, Szabadkán nem lehet kapni sem gyertyát, sem petróleumot, — sőt még méceset sem, úgyhogy teljesen sötét estékre van kilátás.

Ami kevés készlet van a világitó anyagokból, azt az árdrágítók tartják kezükben, ez pedig csak azt jelenti, hogy szegény ember aligha jut hozzá.

Ha már a szénhiány miatt sem villany, sem gázvilágitás nincs — jól tenné a hatóság, ha legalább a petróleum behozatalt könnyítené meg, vagy gyertyát szerezne be valahonnan, s így legalább a lakások világitását biztosítaná valahogy, ha már az utcai világitást nem biztosíthatja.

Az Általános Takarékpénztár igazgató választása.

(Saját tudósításunk.)

— február 4.

A napokban megirtuk, hogy a Szabadkai Általános Takarékpénztár R. T. február 2-án közgyűlést tart, amelynek legérdekesebb pontja a bank új igazgatójának megválasztása. Az állásra ketten pályáztak. Dr. Pletikoszics András és Rieger Imre. A választás vasárnap meg is történt s Rieger Imre 15 szavazattal többséggel az Általános Takarékpénztár igazgatója lett.

A választás eredményeképpen azonban a régi igazgatóság, amely már évek óta dominált, hirtelen lemondott. Alkalmunk volt beszélgetni egy befolyásos uriemberrel, akitől a választásról az alábbi információt kaptuk.

A Takarékpénztár régi igazgatósága, Rieger Mihály igazgató egy szavazata ellenében dr. Pletikoszics András ügyvédet, a bank eddigi ügyészét jelölte az igazgatói állásra, míg ellenjelöltjét, Rieger Imrét a bank befolyásos igazgatósági tag és nagyszámú részvényes rokonsága jelölte, nem véve figyelembe a jelölt 25 fiatal éve, csak képzettségét. Rieger ugyanis kereskedelmi akadémiát végzett Grácban. A választás előzetes erős korrekcióra enged következtetni. Különösen néhány újdonsült részvényes, akik még erősen érezték a friss mázolás, kardoskodott dr. Pletikoszics ellen. A szavazás eredménye így érthető okból dr. Pletikoszicsra

kedvezőtlenül ütött ki, de megbontotta a régi igazgatóság és a részvényesek között a már 36 éve fennálló egyetértést. A régi igazgatóság pedig, mivel nem látja a törvény által előírt vagyoni jogi garanciát a tulontul fiatal igazgató személyében, természetesen lemondást választotta. Állítólag valami olyan színezete is van a dolognak, hogy néhány nagyon befolyásos, de nagyon konzervatív részvényes bűnül róttá volna fel ha a bank nem magyar igazgatót választ, a tétől talpig korrekt bunyó az származásu dr. Pletikoszicsot egyszerűen lezavagtatták. Tekintettel azonban arra, hogy a bank ügyfeleinek nagy része tehetős és kevésbé tehetős bunyevác gazda, dr. Pletikoszics elajtása a bank kárára történt.

Érvényben marad a clearing és giro forgalom.

A népkormány értesítette az Osztrák-Magyar Bank szabadkai fiókját és az összes szabadkai pénzügyintézeteket, hogy a pénzforgalmat clearing és girószámú utján továbbra is lebonyolíthatják a megállított területen. A demarkációs vonalon túl fekvő országrégi zsekkel csak a belgrádi központi kormány külön engedelmével tehet a clearing és giro forgalmat fenntartani.

A tüdővész kötelező bejelentése.

A tüdővész, különösen a Bácskában és főképpen Szabadkán, igen sok emberéletet pusztít el évente. Sokszor volt már szó arról, hogy ezt a veszedelmes betegséget, mely legkönnyebben ragad át a betegokről az egészségesekre, vagy az arra hajlammal bírókra. Rendkívül fontos volna tehát ennek a betegségnek a kötelező bejelentése, hogy az orvosok tudják, hányadán állanak a betegekkel szemben.

Nálunk azonban kissé lassan megy az ilyesmi. De hiszen ez nem is csoda, mert a franciák is csak most foglalkoznak vele.

Franciaországban a francia orvosi akadémia a napokban foglalkozott azzal a törvénytervezettel, mely a tüdővész bejelentését kötelezővé tenné. A kormány a javaslatot legközelebb benyújtja és érdekes vita várható a tárgyalás alkalmával.

Hayem orvostanár tiltakozott az ellen hogy törvénytervezetet készítsenek ilyen orvosi ügyről, melyről előzetesen meg sem kérdezik az orvosi akadémiát, amely a legnagyobb francia orvosi testület.

Letulle, Robin és Kirmisson orvosok megjegyezték, hogy a tüdővész bejelentésének a kérdését már tárgyalták 1878-ban hosszasan ugyanebben az akadémiában és akkor — igaz, hogy nagyon gyenge többséggel — el is fogadták elvben a bejelentés kötelezővé tételét.

Hayem tanár, válaszolván a megjegyzésekre, azt javasolta az akadémiának, hogy vegyék tanulmányozás alá a tüdővész elleni küzdelem eszközeinek egész teljességét. Ezt a javaslatot egyértelműen elfogadták és kiadák egy állandó bizottságnak, amelynek feladatává tették, hogy az ügyről a legrövidebb időn belül tegyen jelentést.

Ezeknek a során nem hallgathatjuk el, hogy nálunk is nagyon helyvaló volna a tárgyalás erről a kérdéssel.

Még mindig a mosodák.

Az árdrágítás netovábbjai.

(Saját tud.) — febr. 4

A szabadkai mosó és vasaló intézetek nagy rész egész versenyt fejt ki egyrészt abban, hogy drága pénzért ne vasaljon és mosson, hanem tönkre tegye a rábizott szerencsétlen fehérműt, másrészt abban, hogy a közönséget véglegesen elkeserítsék, de azért engedelmessé rabszolgáikká is tegyék.

A legtöbb mosó és vasaló intézet működése abban áll, hogy az aránylag tisztességes és jó minőségű fehérműt teljesen kiforgatják eredeti mivoltából. Ha a szerencsétlen megrendelő új kemény inget vagy gallert biz gondviselésük alá, szomorú meglepetésre lehet elkészülve. Kíneseit selyem puhán, flekkesen, csaknem hasznavevetlenül ksjja vissza, de olyan borsos számla kíséretében, amelyért egész anyai just kell kifizetni, s amelyen a drágító intézet tulajdonos csekély 50—60 per-

centeket nyer, de mindazonáltal nem szegényli könyveit a számlára, hogy „a fehérmű ernyedtségéért felelősséget nem vállalok”. Nem vállal felelősséget továbbá azért sem, hogy a kemény gallért tővel kell megámasztani az özszedülés ellen, sőt azért sem tartozik felelősséggel, ha az ingpiasztron egyszeri viselés után ezer ráncot kap, ellenben gorombán tud lenni, ha netán kifogásolni találja a megrendelő a vacak munkát és bosszúból hekegig ott tartja.

Mi csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy mi a drága a mosásnál és vasalásnál, ha abból amit drágának mondanak, érve alatta a boraxot, keményítőt és más egyébeket, a rendelő semmit sem kap. Csak nem a tulajdonosné új kalapja?!

NAPI HIREK.

Habsburg Károlylakóhelyének megváltoztatása ra szólították föl. Renner dr. államtitkár megjelent Eckertsauhan Habsburg Károlynál és közölte vele az államtanácsnak azt a határozatát, hogy hagyja el Eckertsauhnt és állandó tartózkodásra vagy Amstettenbe vagy külföldre menjen. Habsburg Károly elutasította ezt a felszólítást, mire tárgyalás indult meg. Az államtanács állítón azert hozta ezt a határozatot, mert a volt uralkodó környezetében több nagyrangú személyiség tartózkodik, aki a köztársasági államforma ellen izgat.

Anglia és Franciaország megvette Argentína jövő évi termését. Anglia és Franciaország az idén is megvette Argentína termését és pedig éppen olyan feltételekkel, mint tavaly. Anglia és Franciaország az üzlet lebonyolítására száz millió pesa aranykölesont kap Argentínától öt százalékra, három évi visszafizetéssel.

A bajai Leányegyesület matinéja. A nagy kultur hivatást teljesítő bajai Leányegyesület folyó hó 16-án, Baján, jótékonycélu matiné rendez. A matiné Ambros Balázs, a kiváló költő saját szerzeményű verseit adja elő és a matiné másik szabadkai szereplője Stella Adorján hírlapíró pedig aktuális riportokkal fogja a nézős műsört gyarapítani. A matiné iránt a szabadkai közönség is nagy érdeklődést mutat.

A kolozsvári magyar színházat bezárták. A románok az általuk megszállott területen elnyomnak minden idegen kulturát, a magyarok, a szászok és a szerbek egyaránt ki vannak téve az oláhok brutálisításának. A kolozsvári román rendőrfőkapitány, Pap Viktor, most a magyar színművészetnek is hadat üzent, mert egy rendeletével a színház előadásait bizonytalan időre betiltotta. A rendelet tendenciója abban

rejlik, hogy az ott működő román szintársulat erkölcsi és anyagi csődbe jutott.

Tűzfát kap a város. A városi hatóság tudvalevőleg egy horvátországi fakereskedő cégtől 500 vagon tűzfát rendelt. A rendelést Vojnica T. Timót gazdasági tanácsnok még egy hónap-palgezelőtt feladta, de annak leszállítása, a rossz szállítási viszonyok miatt egyre később és csak most kapott a hatóság a cégtől értesítést, hogy az első 10 vagon tűzfát utnak indította Szabadkafelé és rövid idő alatt az egész mennyiséget leszállítja. Remélhető, hogy e hét végére az első szállítmány meg is érkezik és így a már nagy mérvet öltött fahiányon némileg segítve lesz.

Magánmén szemle Szabadkán. A városi hatóság febr. 11-ére a Jókai-utcaiban lévő városi raktárban magánmén szemlét tűzött ki. A szemlebizottság elnöke Vojnich Simon földbirtokost nevezték ki.

Képitik Napoly kikötőjét. Luganóból jelentik: Napolyban előkészületeket tesznek, hogy a nápolyi kikötőt a Földközi tenger legnagyobb kikötőjévé építsék ki. Ötven millió lírát szűnnek erre a célra, amelyből 22 millió lírát az állam fedezi. A munkálatokat a békekötés után hat hónappal kezdik meg és úgy számítják, hogy hat év alatt elkecszőlnek vele.

85 millió értékű bankót bélyegeztek felül. — A számvéloségi hivatalban pontosan kiszámították, hogy a város területén összesen 85 millió értékű papírpénzt bélyegeztek felül.

Az ukrán petróleum monopólium. Az ukrán kormány a föld és a földtermékek szocializálásáról kiadott dekrétuma kiterjed a kelet-galiciai naftaterületekre is, úgyhogy ennek a területnek kisajátítása petróleum monopóliumot teremt Ukrajnában.

Az okmánybélyegek forgalmon kívül helyezése. A Narodna Uprava forgalmon kívül helyezte a megszállott területen lévő összes bélyegeket és váltóürlapokat. A rendelet értelmében amíg az új bélyegjegyek és váltóürlapok megjelennek, a bélyegek értékét készpénzben kell befizetni. E célra külön pénztárakat állítanak fel. A városbázán lesz elhelyezve a 1. számú pénztár. A bíróságok részére a törvéyszéki pertárban lesz egy pénztár, azonkívül az állami adóhivatalban, a főpostán és a vasuti üzemvezetőség épületében.

Baja új katonai parancsnoka. A bajai állomásparancsnok Vidulovics alezredes hosszabb szabadságra utazott. — Szabadsága tartamára Golubovic alezredes helyettesíti.

Ujabb burgonyaszállítmány érkezett. A közéleti mezőügyi osztály újabb hat vagon burgonyát kapott a lakosság ellátására. A közéleti mezőügyi hivatal esütörtökön kezdi a burgonya szétosztását.

Fakereskedés a temetőbe. Ezen a címen foglalkoztunk a Bajai uti temető botránnyával és megírtuk, hogy Brajkó István, a temető csőze, a kivágott fákkal üzérkedett és ellene a hatóság fegyelmi eljárást indított. Futó Mihály a temető gondnokának, mint illetékes helyről megtudtuk, ebben az ügyben semmi része nincs és csupán a szükséges felügyeletet mulasztotta el. — Ellene semmi vád nem foreg fenn.

A Korzó-Mozi műsorából:

Cherbuliez: Asszonyfaló. Carterielli. Cigányleány. Cherbuliez népszerű francia írónak híres színjátékát, az Asszonyfaló 4 felv. vígjátékot vette műsorra hétfőtől szerdáig a Korzó-Mozi. Carterielli poetikus finom meseszövevény drámájával a Cigányleány 4 felvonásos „Star” remek alkotással. Az asszonyfaló minden jelenetét báj és derű lengi át s a népszerű francia író az ötletes éléreállítások, a szellemesség frapías módszerével bizonyítja az ósregi tételt: férfi sorsa a nő. Matyasovszky Nina, Bojda Irén művészi játéka magával ragadó. A két mesteri ujdonság szerdán megy utoljára.

Diadalmasszony — ragyogó premier. A Nordisk gyönyörű attrakció sorozatának világhírű díszíti ez a grandiózus szerelmi dráma, mely „Diadalmasszony” néven fogal helyet esütörtökötől vasárnapig a Korzó-Mozi műsorán. A szerepeket a dán művészvilág kiválóságai közül: Cartó Wieth és Chara Wieth játsszák, akik ennek az irodalmi színvonalu drámának két szerelmes e bérpárját megkapó, esodás élet-hűséggel viszik vászonra s boldogságuk utáni küzdelmüknek művészi interpretálói. A világvárosok színpadai óriási sikert aratott darab bizonyára Szabadkán is emlékebe véső nyomatokat hagy majd maga után.

Gombaszögi Frida

a Vigszínház bálványozott művésznőjének pazar pompával elkészített filmujdonsága, melyet két hélig játszott az Uránia :-

LOBOGÓ VÉR.

Egy asszony szerelmi regénye, 5 felv.

Hétfő, kedd, szerdán kerül színre a

LIFKA MOZIBAN.

Risgazzák és földmivelők rovata.

Rovatvezető: Szabó Miklós.

Itatás. Az állatok gondozásánál jelentős szerepe van a rendes és pontos itatásnak. Számos esetben azért maradnak soványak vagy betegesek a különben jól táplált állatok, mert az itatásuk rendetlenül történik. A lágyabb táplálék sem fejti ki hatását az állat szervezetére, ha vízzel való ellátása tökéletlen és rendszertelen. Ugy a táplálék megemésztéséhez, mint a már megemésztett anyagok felszívódásához tekintélyes mennyiségű vízre van szüksége a szervezetnek. Ezt legjobb mindenkor az etetés után nyújtani. Tulajdonképpen az lenne a leghelyesebb, ha az állatokra bizhatnók, hogy akkor és annyit igyanak, amennyi nekik tetszik. Addig azonban, amíg az istállóban önitató készületek felállításával ezt a kérdést célravezetően meg nem oldhatjuk, szigoruan gondot kell fordítani arra, hogy állatainkat minden etetés után tiszta, friss ivóvízzel megkínáljuk.

Sötét istálló, beteg állat.

Az okos háziasszony mindig a napos oldalon berel lakást, mert jól tudja, hogy a világosság és levegő az egészség fenntartója. Ha azonban állataink elhelyezéséről van szó, erről a bölcsességről egyszerre megfeledkezünk, mert állataink ősi szokás szerint, lakásul a legrosszabb helyiségeket kapják. Az istálló rendszerint sötét, nedves, tisztátalan, szóval egészségtelen s éppen nem esoda, ha ilyen istállóban gyakori a különféle állati betegség. Az állatnak is világosságra, tisztaságra és a levegőre van szüksége s ebben többnyire hiányt szenved. Oly vidékeken, ahol a marha többnyire a szabad ég alatt tartózkodik, kevesebb a betegség. Az így kedvező állattartási viszonyok mindegyke kevesbednek s éppen azért megfelelő egészséges istállóhelyiséggel kell az állatnak lehetőleg megadni azt, amit a szabadban élvezhetne.

Trágyalé hasznosítása.

Szőlő megtrágyázásához a lóistállóból származó trágyalé okkal móddel minden baj nélkül használható. Sovány, meszes talajon pláne igen jó eredménnyel jár. A lé ne legyen tulságosan sok. Egyegy négyzetméter területre 3-4 liter folyadék számítható. Ezt a tőke körül huzott sekélyes öv-árokba kell önteni, de semmiesetre sem közvetlen a tőkék tövéhez és azonnal be kell takarni földdel.

Szerkesztői üzenetek.

„Táncoljatok”: Nem használhatjuk, különben sem időszzerű.

G. B. Esetleg sorra kerül.

nyomatott a kiadó tulajdonosa, Szerkesztő: Antal Nyaracs és Irodalmi Vállalat, amely megkezdte a könyvnyomtatás, Szabadka, Kisközi-utca 43. sz.

A Szabadkai járásbíróság.
3492/14/1918.

Idéző hirdetmény.

A szabadkai járásbíróság közhirre teszi, hogy Özv. Budinesevics Koléta felperesnek Ivics Mihály örökösei alperes ellen 157 kor. 92 fillér iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy? 1919 évi Ápril hó 15 napján délelőtt 9 órakor hivatalos helységben feldsint 2 ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszerűmind pedig ismeretlen örökösök alperesek részére — akik ismeretlen helyen tartózkodnak ügygondnokul Dr. Paukovics Andor ügyvédet nevezte ki. A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fevtmegjelölt határnapon és órában személyesen vagy képviselőre jogosult és igazolt meghatalmazott által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügy gondnok fog helyette eljárni.
Szabadkán 1919 évi jan hó 28-án. Demeter sk. jbiró Kiadomány hitellel kezelő

Egy jókarban levő

ház eladó

és azonnal áthadható négy szobával, három konyha egy kamrával és egy istálevél. Tudakozódni lehet a tulajdonosnál, V. k. Zombori-ut 131 sz. a.
Ugyanott egy új Meteor kályha is eladó.

Szabadka, Bácskosúthfalva, Cservenka, Hód-ság és Gombos helyiérdekű vonal területén a **DÉLVIDÉK**

minden páros napokon amidőn a vonatok közlekednek rendszeresen érkezik meg.

Meszet
falitéglat és tetőcserepet vaggon tétékben szállít.
Révai Adolf
Szabadka Magyar-u. 578.

Nagylakóház, mely áll egy üzlet és irodahelységtől 4 utcai szoba két 2 szobas és 1 szobás udvari lakásból. Vas traverzák pince 60 lóra való istálló 400 öles udvarból eladó. Üzemnek fűtőeszközöknek korszerűnek gondolkodónak igen alkalmas. Bővebbet a tulajdonosnál Schaffer Géza ogtechnikus Kossuth utca Prokes ház.

Egy jó házból való fiut tanoncul felvesz Borbás Mihály férfi szabó IV. kör, Balez-u. 596.

1. pár 48 számú férfi új cipő eladó, cím a Kiadóban.

Temetkezési vállalat-átvétel.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Moldoványi-féle temetkezési vállalatot megvettem és egészen új felszereléssel láttam el, amely a legnagyobb és legelső osztályú temetéseknek megfelel.

Úgy diszitással mint koporsókkal szolgálhatok.

Legpontosabb kiszolgálás. — A nagyközönség pártfopártfogását kérem.

Tisztelettel:

Fekete Dénes,

temetkezési vállalkozó Deák-u. 3. (Lakás: Petőfi-u. 9 szám.)

Banktisztviselő

magánhivatalnok és kereskedő részére irodalmi horvát-szerb tanfolyam nyílik

Bővebb felvilágosítást ad a kiadó

Tisztelettel értesítjük a t. közönséget, hogy elvállalunk marha-, ló- és borjúbőrök talp-, felsőbőr és szerszámok kikészítésére.

Tisztelettel Szabadkai Bőripari R. Gyártelep Reiniczfalva Telef. 87 Iroda: Széchenyi-tér. Telefon 1

SZENT ANTAL NYOMDA

Elvállal: lapok, folyóiratok és művek kinyomatását, valamint mindenféle nyomdai munkák pontos és izléses elkészítését. Az újabb egyházmegyei nyomtatványok nagy raktára. — Telefonszám 300.

SZABADKA, RÁKÓCI-U. 20.

Ujságárusító

emberek, asszonyok, lányok, fiúk

havi fizetéssel, vagy magas %-al azonnal felvételt

nek a

DÉLVIDÉK
kiadóhivatalában.

Alkalmi eladás.

Kedvező vétel feltételű, készletű jutányos áron eladásra kerülnek.

Műanyagok,
Bőrdolgok bőrzsákokkal,
Uri szabók,
Ló asztalok,
Székények,
Garderoák szekrények,
Witrinok,
Vaságyak matraccal,
Kész diványok,
Edelő asztalok,
Kredencok,
Székek,
Háboni előtti kitanús minőségű készítmények.

Czigler Gyula
butor-kereskedő.

A barátok temploma mellett.

Értesítés!

Van szerkesztés a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy I. kör Kőleszy-u. 248 sz. a. főpostával szemben

férfi szabó üzlete

nyitottunk.

Elfogadjuk mindenféle szakmát végző munkákat u. m. mindenféle férfi ruha és felső kabátok mérték után való elkészítését a legújabb divat szerint továbbá fordítások javításokat és vasalásokat is eszközölünk.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel:

Michler és Glasz
férfi szabók.

Feljelölés szerkesztés telefonszáma